

SCHOOLBAAN

magazine

Jaargang 5
nummer

11

2014

oog in oog
met een
olifant

passend
onderwijs
voor iedereen

veel
activiteiten bij
Xpressie

Oog in oog met een olifant

Cas Huigsloot maakte in november met zijn ouders en broer Joppe de reis van zijn leven. Met dank aan de organisatie Make-A-Wish Nederland vloog hij naar Zuid-Afrika om daar in het wild de Big Five te zien. In het Krugerpark stond Cas onder andere oog in oog met een olifant.

Cas zit in klas 2A. Na de basisschool ging hij naar een school voor speciaal onderwijs, Cas heeft namelijk Duchenne. Dat is een ingrijpende ziekte waarbij de spieren langzaam hun kracht verliezen. Maar Cas wilde liever naar een gewone middelbare school. Dat werd locatie Schoolbaan van het Bonaventuracollege, waar hij nu al weer ruim een jaar les krijgt. Hij heeft een apart rooster, waarbij hij alleen de examenvakken volgt. "Mijn ouders brengen mij naar school. Daar heb ik maatjes uit mijn klas die mij helpen, die mij overal naar toe brengen en mijn laptop voor me pakken. Het gaat best goed, ik kan lekker mijn gang gaan en doe aan zo veel mogelijk activiteiten mee. Ik word goed geholpen." Net als alle andere kinderen en volwassenen heeft ook Cas zijn wensen

en dromen. Zijn grootste wens was ooit de Big Five in het wild te zien. Dat zijn de buffel, de olifant, de leeuw, het luipaard en de neushoorn. Dus zochten zijn ouders contact met de stichting Make-A-Wish, een organisatie die de liefste wens van kinderen tussen de 3 en 18 jaar met een levensbedreigende ziekte vervult. "Twee mensen van deze organisatie zijn bij ons thuis op bezoek geweest. Mijn liefste wens was de Big Five te zien, mijn tweede wens was een kijkje te nemen achter de schermen van

een dierentuin. Mijn moeder heeft wel duidelijk gemaakt dat de Big Five bij mij echt bovenaan stond. Meestal duurt het vrij lang voor Make-A-Wish een wens in vervulling kan laten gaan. Ik kreeg echter al snel te horen dat we met ons gezin naar Zuid-Afrika zouden gaan. In acht dagen hebben we van alles gezien. Olifanten, neushoorns, buffels, leeuwen, alleen geen luipaard. Verder hebben we nog met jonge leeuwjes in een opvangcentrum gespeeld. Het was echt geweldig."

Veel belangstelling voor Sport- en Xpressiemiddag

Bijna 170 leerlingen uit groep 8 van verschillende basisscholen in de regio hadden zich aangemeld voor de Sport- en Xpressiemiddag op woensdag 11 december. Dat waren er ruim dertig meer dan vorig jaar, een bevestiging van de groeiende populariteit van het Bonaventuracollege, locatie Schoolbaan. De leerlingen kregen verschillende lessen om zodoende een goed beeld te krijgen wat Sport en Xpressie op Schoolbaan inhoudt. Het werd een vrolijke en leerzame middag.

'Passend onderwijs is er voor iedereen'

Passend Onderwijs wordt op 1 augustus 2014 ingevoerd. Het betekent dat niet alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, automatisch op een middelbare school voor speciaal onderwijs geplaatst worden. Ivor Bergsma, directeur van locatie Schoolbaan, verwacht zeker geen grote toeloop van 'zorgleerlingen'. "Passend Onderwijs voor iedereen. Dat is het uitgangspunt van onze school."

De invoering van Passend Onderwijs is bedoeld om de groei van het speciale onderwijs te remmen, het aantal thuiszitters te verminderen en de toewijzing van extra onderwijs-ondersteuning minder bureaucratisch te maken. Schoolbesturen mogen de ondersteuning van zorgleerlingen zelf vormgeven in ruil voor een zorgplicht: elke leerling die bij een school aanklopt, moet een 'passende' plek worden geboden.

Schoolbreed

Volgens Ivor Bergsma is Passend Onderwijs door de vele discussies in de Tweede Kamer een beladen begrip geworden. "Ik denk dat het in de praktijk zal meevallen. Het aantal leerlingen dat in deze regio naar het speciaal onderwijs gaat, ligt onder het landelijk gemiddelde. Bovendien heeft de invoering als voordeel dat de financiering niet langer aan de individuele leerling is gekoppeld, maar schoolbreed kan worden ingezet."

Specialist

Ivor Bergsma noemt als voorbeeld de specialist die in het kader van het

Passend Onderwijs vanaf 1 augustus een aantal dagdelen aanwezig is op school. "Door die andere vorm van financiering kunnen wij deze specialist, naast de individuele begeleiding, ook inzetten om een klas of een docententeam te ondersteunen. Bovendien krijgen onze docenten de komende maanden een aantal specifieke trainingen die zijn toegespitst op hoe om te gaan met leerlingen met speciale gedragsstoornissen en hoe om te gaan met verschillen in de klas. Wij moeten zorgen dat elke leerling zich op onze school thuis voelt, dat elke leerling het maximale presteert en dat elke leerling aan zijn trekken komt. Dat geldt ook voor de stille leerling die altijd keurig een zeven haalt, maar die met specifieke aandacht in de les misschien wel een acht of een negen kan scoren."

Begrijpend lezen

Een ander belangrijk aandachtspunt is de aandacht voor de reken- en taalvaardigheden. De overheid legt een sterk accent op de rekenvaardigheden van leerlingen, maar in de praktijk blijkt het onderwijs vooral

'talig', zoals Ivor Bergsma het benoemt. "Het is een eerste vereiste dat een leerling de juiste gegevens uit een tekst weet te halen. Dat geldt dus ook voor een rekenopdracht. We hadden tot nu toe een lesmodule voor leerlingen waarin alleen rekenen werd gegeven. Wij zijn van plan deze module flexibeler in te zetten en de lessen te gebruiken voor het ontwikkelen van zowel de reken- als taalvaardigheden. Begrijpend lezen is erg belangrijk. Leerlingen met een goede score voor begrijpend lezen doen het relatief beter op school dan leerlingen die daar minder goed in zijn. Hierop inspelen is ook een voorbeeld van Passend Onderwijs"

Toekomst

Tot slot, hoe denkt Ivor Bergsma over de toekomst van het Nederlandse onderwijs? "Laat ik een voorbeeld geven. In deze editie van het Schoolbaanmagazine staat een artikel over een leerling die uitblinkt in Engels. Hij krijgt van zijn docent moeilijker stof aangeboden, toegesneden op zijn niveau. De ene leerling heeft aan twee lessen voldoende om de stof te begrijpen, de andere leerling heeft er vier lessen voor nodig. Wellicht dat een lesrooster in de toekomst meer rekening houdt met de individuele capaciteiten van een leerling. En waarom zou deze jongen als hij in een havoklas zit niet op atheneumniveau eindexamen Engels kunnen doen? Wat mij betreft gaan we zo snel mogelijk die kant op"

Theun en Marvin

Extra ngels

Het is een bekend fenomeen, leerlingen die uitblinken in één of meer vakken. Neem Theun. Hij zit in een havo/mavo klas, presteert goed, voor Engels haalt hij zelfs hele hoge cijfers. Voor zijn Engelse docente Marvin van Ginkel reden haar excellente leerling een speciaal programma aan te bieden.

Theun: "Ik game veel. De spelletjes zijn allemaal in het Engels. Verder kijk ik wel eens naar tv-programma's met een Engelse ondertiteling of luister ik naar mijn broers die in het Engels met elkaar praten. Ik vind het gewoon een leuke taal. De extra stof die ik van mevrouw Van Ginkel krijg, vind ik wel goed. Zeker in het begin verveelde ik mij soms, omdat ik snel klaar was."

Marvin van Ginkel: "Het niveau Engels van Theun is duidelijk beter dan het gemiddelde van de klas. De eerste weken heb ik gekeken of het geen toevalstreffer was. Toen bleek dat Theun mijn uitleg veel sneller oppakte dan de andere leerlingen, besloot ik hem

extra dingen te laten doen. Dat varieert van het helpen van een klasgenoot tot het lezen van boeken. Een avonturenroman, science fiction of een Harry Potter in het Engels. Er zijn voldoende uitdagingen te verzinnen, zodat hij zich in de les niet verveelt. Dat geldt niet alleen voor Theun, maar ook voor andere leerlingen in de klas. Leerlingen die goed of slecht presteren, hebben nu eenmaal extra ondersteuning nodig. Ik splits een klas na verloop van tijd in niveau groepjes, zodat leerlingen in hun eigen tempo kunnen werken. Het betekent onder andere dat kinderen een proefwerk eerder kunnen maken, omdat ze er aan toe zijn. Elk kind heeft immers zijn eigen talent."

Op naar het eindexamen

De eerste toetsweek voor de 4 vmbo eind-examenklas is achter de rug. De resultaten zijn binnen. Ze geven een goede indicatie hoe leerlingen ervoor staan. Slaat de examenstress al toe? Daan Idelenburg, Iris de Bruin, Sanne van der Linde en Koen van der Meer vertellen over de (tussen)stand van examenzaken.

4

Sanne: "Van stress heb ik geen last. Ik ben vorig jaar gezakt. Het gaat nu beduidend beter. Bovendien hoef ik geen verslagen en werkstukken te maken. Dat heb ik al gedaan. Het betekent dat ik het minder druk heb dan de rest. Na mijn eindexamen wil ik de horeca in. Die richting ga ik kiezen op het mbo."

Koen: "Ik ben druk bezig me te oriënteren op mijn vervolgopleiding. Ik kom van vmbo-kader. Vervolgens ben ik naar het vmbo-theoretisch opgestroomd. En nu wil ik het liefst naar de havo. Hoewel mbo een andere mogelijkheid is. Uiteindelijk wil ik een hbo-diploma halen en dan architect worden. Dat is mijn toekomstdroom."

Daan: "Ik weet nog niet precies wat ik wil worden. Laboratoriumtechniek staat nu nummer 1 op mijn lijst van mbo-vervolgopleidingen. Ik heb vrijwel geen last van stress. Toch zal het niet makkelijk worden. Wiskunde is mijn slechtste vak."

Vers op Schoolbaan

Sanne van der Meer (13) en Pim van Hofwegen (13) zitten respectievelijk in een Xpressie- en een Sportklas. Locatie Schoolbaan was voor de twee een bewuste keus. "Een leuke school en lekker dichtbij", luidt hun korte en krachtige verklaring. Sanne en Pim vertellen over hun eerste maanden op de middelbare school.

Pim: "Ik heb ook naar andere middelbare scholen gekeken. Maar op de Schoolbaan kon ik naar de Sportklas. Verder gingen er veel kinderen die ik kende naar toe. Het was in het begin wel wennen. De school is een stuk groter dan mijn basisschool, de eerste week moest ik soms zoeken in welk lokaal ik les had. Bovendien kreeg ik meer huiswerk, moest ik leren voor toetsen. Ik kom soms in de knel met mijn huiswerk. Ik train twee keer in de week bij mijn voet-

balclub. Plannen is niet mijn sterkste kant. Onze mentor legt tijdens mentoruren uit hoe we dat moeten doen. Goed je agenda invullen, vooruit werken, het gaat gelukkig steeds beter. Mijn cijfers gaan omhoog. Ik zit in een leuke, gezellige havo/vwo-klas. Ik hoop uiteindelijk naar het vwo te gaan."

Sanne: "Ik zit in een vmbo-t/havo-klas. Net als Pim vind ik plannen lastig. Tijdens het mentoruur leren we hoe je beter kunt leren. Voor mij was deze school best

nieuw, ik kende maar twee leerlingen in mijn klas. In het begin van het jaar was er een introductieprogramma. Dat was heel gezellig. We hebben toen als klas een goede band met elkaar gekregen. Ik heb wel getwijfeld tussen de Xpressie- en de Sportklas. Ik zit namelijk op voetballen. Ik ben blij dat ik voor Xpressie heb gekozen. We doen veel leuke dingen, we krijgen heel afwisselend les. Ik heb een goede keus gemaakt."

Daar mag ik dus niet te laag voor scores. Het leren valt op zich wel mee, maar al die verslagen en werkstukken zorgen ervoor dat ik het aardig druk heb."

Iris: "De druk om te slagen is vrij groot. Het zou zonde zijn om dit jaar over te doen. Ik denk wel dat het lukt. Biologie is mijn beste vak, economie het slechtste. Over vier maanden is het al zo ver. Het is nu vooral een kwestie van hard werken. Niet iedereen bij ons in de klas heeft dat trouwens al in de gaten. Maar dat komt ongetwijfeld goed. Ik denk veel na over de te kiezen richting na mijn examens. Ik weet inmiddels wat ik niet wil."

5

Stageplaatsen

essentieel voor loopbaanoriëntatie

Marlène Zwaving is decaan en één van de stage coördinatoren op locatie Schoolbaan. Zij benadrukt het belang van een goede stageplek voor leerlingen en de voordelen voor het bedrijfsleven om leerlingen een volle week een kijkje achter de schermen te gunnen. "Een week stage lopen betekent dat een leerling zich niet kan verstoppen. Hij moet iets van zichzelf laten zien. Voor bedrijven is zo'n week eveneens leerzaam. Een leerling is een relatieve buitenstaander, die onverwachte vragen stelt, die een mening geeft over het

Twee jaar terug stopte het ROC Leiden met hun aandeel in de beroepsoriëntatie voor middelbare scholieren van het Bonaventuracollege. De Schoolbaan moest daarom voor leerlingen uit 3 en 4 mavo op zoek naar stageplaatsen bij lokale bedrijven en instellingen. Veel bedrijven reageerden positief op het verzoek om leerlingen gedurende een week mee te laten draaien.

imago. Bovendien zijn deze leerlingen de medewerkers van de toekomst, zij vormen de vijver waaruit het bedrijfsleven over een aantal jaren zal vissen."

Solliciteren

Bij het voorbereiden op de keuze voor de vervolgopleiding hoort een gedegen loopbaanoriëntatie. Goede stageplaatsen zijn dus essentieel zegt Marlène Zwaving. "Voor de gemiddelde vmbo leerling is het gat met een middelbare beroeps opleiding groot. Op een ROC wordt vooral in projecten gewerkt, wordt een groot beroep gedaan op de zelfstandigheid van leerlingen. Wij bereiden onze leerlingen voor op deze verandering. Een goede stageplaats hoort daarbij. Ze zien wat een beroep inhoudt, hoe mensen met elkaar in een werksituatie omgaan, hoe de arbeidsmarkt functioneert en dat er een bepaalde discipline vereist is zoals op tijd komen. Bovendien moeten ze bij het stage

bedrijf solliciteren. Wij leren ze een sollicitatiebrief te schrijven. En om te oefenen voeren ze een sollicitatiegesprek met iemand van buiten de school. Vervolgens moeten ze zelf het stage bedrijf benaderen. Net als in het echte leven."

Drie keer w

Vanzelfsprekend heeft de Schoolbaan een intensief contact met de locatie *Mariënpoolstraat in Leiden, voor leerlingen die naar 4 havo en 4 vwo doorstromen. Zij moeten de profielen kiezen. "We werken nauw samen met decanen en docenten van Mariënpoolstraat. Leerlingen uit klas 3 kregen dit jaar op Mariënpoolstraat voorlichting over de nieuwe vakken en de profielen die ze straks in de vierde klas krijgen. Daarnaast hanteren we de methode van de drie w's: wat vind ik leuk, wat kan ik ermee en waar ben ik goed in. Op die manier maken ze een gemotiveerde keus."

Mooi bedrag voor Voedselbank

De kerstviering op locatie Schoolbaan stond geheel in het teken van de Voedselbank Kaag & Braassem. Leerlingen haalden voor dit goede doel ruim 800 euro op. De Xpressieklassen en 3 mavo CKV traden twee keer op. Eén maal tijdens de eigen Kerstviering en één keer voor de bewoners van Verzorgingshuis Het Hof van Alkemade.

Voor de Xpressieklasleerlingen staat de komende maanden een aantal leuke en leerzame activiteiten op stapel. Zo bezoeken leerlingen uit klas 3 een voorstelling in de Leidse schouwburg en krijgen de leerlingen uit klas 1 een kijkje achter de schermen in deze cultuurtempel.

Veel activiteiten voor Xpressieklasleerlingen

Xpressiedocente en coördinator Wouda Zandbergen vertelt enthousiast over de vorderingen die haar leerlingen maken. "In de eerste klas ligt de nadruk vooral op het ontdekken. Dat onze leerlingen te weten komen wat ze leuk vinden, waar ze goed in zijn en talent voor hebben. Het betekent dat ze met allerlei onderdelen van het Xpressieonderwijs kennismaken. Ze werken met nieuwe materialen, waardoor ze andere mogelijkheden ontdekken. Thuis schilder je meestal geen aquarellen, bij ons wel."

Expositie

De resultaten van de leerlingen zijn te zien tijdens de expositie op de Open Dag, woensdag 15 januari 2014. Die expositie geeft onder andere via werkstukken een goed beeld wat Xpressieklasleerlingen tijdens de lessen presteren. Van mode tot schilderijen, alles komt aan bod. De Xpressieklassen zijn duidelijk in trek. Bij de start vier jaar geleden hadden zich dertien leerlingen voor

deze richting aangemeld, de laatste twee jaar zijn er twee brugklassen. Tot genoegen van Wouda Zandbergen. "Bij basisscholen in de regio is een beter beeld ontstaan wat Xpressieonderwijs op Schoolbaan inhoudt. Het is veel meer dan een beetje knutselen. Er worden hoge eisen aan leerlingen gesteld."

Enthousiast

Het enthousiasme van de leerlingen is groot. Als een Xpressiemiddag wordt georganiseerd, melden zich spontaan oud-leerlingen om mee te helpen. Bijvoorbeeld tijdens de kerstviering of bij het optreden voor bewoners van verzorgingshuis Hof van Alkemade. "Leerlingen vinden Xpressie een leuk vak. Die goede sfeer is belangrijk, anders loopt het op niets uit. Alleen daarom al zie ik uit naar de theaterbezoeken die op het programma staan. Klas 1 gaat naar de voorstelling Afblijven in de Leidse Schouwburg, naar een boek van Carrie Slee. Met klas 2 bezoeken we een dansvoorstel-

ling in De Meerse in Hoofddorp en klas 3 gaat naar cabaret Droog Brood. Op die manier raken onze leerlingen eraan gewend om naar het theater te gaan."

7

Sportklas

Leerlingen die kiezen voor de sportklas, kiezen voor verdieping van de standaard gymlessen. Het betekent dat ze naast de gewone gymlessen kennismaken met een extra aanbod, zowel op motorisch als cognitief gebied. Jacco de Ruijter, coördinator van de sportklassen op locatie Schoolbaan, legt uit wat de lessen lichamelijke oefening op Schoolbaan inhouden.

Binnen de standaard lessentabel krijgen sportklasleerlingen naast de gewone drie uur lichamelijke oefening nog twee uur extra les, waarbij de nadruk ligt op verdieping. Jacco de Ruijter: "Het betekent dat leerlingen kennismaken met sporten die niet in de reguliere lessen aan bod komen. Hierbij valt te denken aan golf, skiën, wielrennen, bowlen, of schaatsen. Ook zijn er sporten die extra verdieping krijgen ten opzichte van de reguliere lessen zoals badminton, basketbal, enz. Er worden clinics georganiseerd, we bezoeken wedstrijden. Het is echt de bedoeling dat onze leerlingen meer van deze sporten te weten komen. Bovendien staat er elk jaar een uitje op het programma. In de eerste klas wordt een duel in de basketbal eredivisie bezocht en in de tweede klas gaan we skiën en klimmen. Dit jaar gaan de leerlingen uit klas 3 in het voorjaar windsurfen. Bij de clinics proberen we vooral kennis via ervaren spelers en coaches in huis te halen. Daarnaast betrekken we waar mogelijk ouders bij de activiteiten. Bijvoorbeeld als we naar een basketbalwedstrijd gaan. Dat is altijd erg leuk."

Maar de sportklas is meer dan wedstrijden bezoeken en in aanraking komen met andere sporten. Er is bij het opstellen van de lesmodule gezorgd voor een duidelijke, doorlopende leerlijn. "Dat zie je onder andere terug in het onderwijs in verdedigingssporten. We starten in leerjaar 1 met judo, in leerjaar 2 is het taekwondo en in leerjaar 3 Krav Maga, een verdedigingskunst die zijn oorsprong in Israël heeft. Elk leerjaar wordt er meer van onze leerlingen gevraagd. Leerlingen leren voor een groep staan, ze moeten wedstrijden fluiten, les en leiding geven. Het betekent dat ze een voordeel hebben als ze op het mbo voor de richting Sport & Bewegen kiezen. Daarnaast zijn onze leerlingen betrokken bij de organisatie van de Koningsspelen voor basisscholen in het voorjaar. Tijdens deze sportdag zijn ze actief met fluiten en begeleiden. Het is een compleet programma."

 Bonaventuracollege

SCHOOLBAAN

Schoolbaan 1 • 2371 VJ Roelofarendsveen

T (071) 3316000 • F (071) 3319283

E schoolbaan@bonaventuracollege.nl